

РЕШЕНИЕ

№ 36981

гр. София, 25.09.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 45 състав, в
публично заседание на 15.09.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Евгени Стоянов

при участието на секретаря Теменужка Стоименова, като разгледа дело номер **9632** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във вр. с чл. 46а, ал. 1, във вр. с чл. 44, ал. 8, изр. 3 – то от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ).

Образувано е по жалба с вх. № 27129 от 30.07.2026 г. на Р. Х. А., гражданка на С., [дата на раждане], принудително настанена в СДВНЧ – Любимец, чрез адвокат Д. Г., САК, срещу Заповед № 5364з – 4840 / 09.07.2026 г. относно продължаване на принудителното настаняване на чужденец в специален дом за временно настаняване на чужденци при дирекция „Миграция“, връчена на дата 14.07.2026 г., като настаняването е считано от 16.07.2026 г. до отпадане на пречките по изпълнение на наложената мярка, но не по – късно от 03.01.2027 г.

В жалбата се поддържа становище за незаконосъобразност на оспорената заповед поради съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Твърди се, че същата е издадена при неизяснена фактическа обстановка, в противоречие с материалния закон и в нарушение на принципа за съразмерност. Иска се постановяване на незабавното прекратяване на настаняването на Р. Х. А., гражданка на С., с допускане на предварително изпълнение, въз основа на чл. 242, ал. 2, т. 3 от ГПК, във вр. с чл. 144 от АПК, вр. чл. 5 от ЕКПЧ.

В жалбата се сочи чл. 15, § 5 от Директива 2008 / 115 / ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно общите стандарти и процедури, приложими в държавите – членки за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни. Максималната продължителност за задържане не може да надвишава шест месеца. В обжалваната заповед обаче не е посочено какви конкретни усилия са положени за изпълнението на принудителната административна мярка. Липсата на съдействие от страна на задържаното лице не освобождава

властите от задължението им да провеждат процедурите по извеждане „с достатъчно усърдие“, и ако не го направят властите не биха могли да се позоват на критерия „липса на съдействие“, за да оправдаят продължаването на задържането.

В съдебно заседание жалбоподателката не се явява. Представява се от адв. Д. Г., която поддържа жалбата. Иска от съда да уважи жалбата на основанията, посочени в нея. Не претендира разноски.

Ответникът – директорът на дирекция „Миграция“ - МВР не се явява. Представява се от юрисконсулт Г. М.. Иска от съда да отхвърли жалбата като неоснователна и недоказана.

Съдът, след като се запозна с жалбата и доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, установи от фактическа страна следното:

Със Заповед № 5364з – 4840 / 09.07.2026 г. относно продължаване на принудителното настаняване на чужденец в специален дом за временно настаняване на чужденци при дирекция „Миграция“, е продължено принудителното настаняване в Специален дом за временно настаняване на чужденци (СДВНЧ) на Р. Х. А., гражданка на С., [дата на раждане] Принудителното настаняване е продължено до отпадане на обстоятелствата по ал. 6 и при изключенията на ал. 8 на чл. 44 от ЗЧРБ, считано от 16.07.2026 г. до отпадане на пречките по изпълнение на наложената спрямо нея принудителна административна мярка, но не по-късно от 03.01.2027 г.

Изпълнението на заповедта е възложено на Началника на СДВНЧ – Любимец.

От фактите по делото се установява, че Р. Х. А., е била принудително настанена в Специален дом за временно настаняване на чужденци (СДВНЧ) към дирекция „Миграция“ на дата 16.07.2025 г. Настаняването е въз основа на Заповед рег. № 4536 ПАМ – 350 / 16.07.2025 г. на Началника на ГПУ – С..

Според административния орган е налице опасност Р. Х. А., гражданка на С. да се укрие. Това е изрична хипотеза, предвидена като правно основание в чл. 44, ал. 6 от ЗЧРБ. Тя може да се вземе предвид при произнасяне и при вземане на решение от страна на административния орган. Разпоредбата на чл. 3, т. 7 от Директива 2008 / 115 / ЕО определя, че „опасност от укриване“ е наличието в конкретен случай на основания, които са породени от обективни критерии, определени в законодателството, да се смята, че гражданин на трета страна, по отношение на когото са образувани процедури за връщане, може да се укрие. Съгласно § 4в от Допълнителните разпоредби към ЗЧРБ, опасност да се укрие чужденец, спрямо когото е наложена принудителна административна мярка е налице, когато с оглед на фактическите данни може да се направи обосновано предположение, че същото лице ще се опита да се отклони от изпълнението на наложената мярка. Според административния орган, в конкретния случай опасността все още е налице.

Според мотивите в Предложение Рег. № 5364р – 16485 от 09.07.2026 г. на Началник отдел ПНМ – ДМ Комисар Л. С. пречка за изпълнението на наложената принудителна административна мярка по ЗЧРБ се явява отказът от съдействие на Р. Х. А.. Тя не оказва съдействие пред компетентните органи. В това предложение е посочено още, че спрямо Р. Х. А. не могат да бъдат приложени алтернативни мерки, предвидени в чл. 44, ал. 5, т. 1, т. 2 и т. 3 от ЗЧРБ. Това е така, доколкото в дирекция „Миграция“ не е постъпвала декларация от български гражданин с нотариална заверка на подписа, за осигуряване на жилище и финансова издръжка на чуждия гражданин по време не престоя ѝ в Република България. Няма искане за замяна на заповедта за принудителното ѝ настаняване с ежеседмично явяване в териториалната структура на МВР по местопребиваване. Р. Х. А. не разполага с парични средства.

При тези мотиви е издадена оспорената Заповед № 5364з – 4840 / 09.07.2026 г. относно продължаване на принудителното настаняване на чужденец в специален дом за временно

настаняване на чужденци при дирекция „Миграция“, връчена на дата 14.07.2026 г., като настаняването е считано от 16.07.2026 г. до отпадане на пречките по изпълнение на наложената мярка, но не по – късно от 03.01.2027 г.

Недоволна от този административен акт Р. Х. А., чрез своя представител адв. Д. Г., я оспорва пред състав на АССГ.

При така установеното от фактическа страна съдът формира следните изводи:

Жалбата е допустима, а по същество е неоснователна.

При служебната проверка по чл. 168, ал. 1, вр. 146 АПК се констатира, че заповедта е издадена от компетентен административен орган по чл. 44, ал. 1 и ал. 10 ЗЧРБ – директор на дирекция „Миграция“ – МВР. По делото е приложена Заповед №8121К-1498/19.04.2026 г. на министъра на вътрешните работи, с която издателят на заповедта Н. Д. Н. е преназначен на длъжността Директор на дирекция „Миграция“ – МВР. В момента на издаване на заповедта Н. е бил заместван от заместник – директор Н. И., съгласно Заповед № 5364з – 4741 от 25.06.2026 г. Заместването е по повод на ползван платен годишен отпуск от директора на дирекция „Миграция“ – МВР от 26.06.2026 г. до 10.07.2026 г. включително.

Спазени са и изискванията за форма на административния акт.

Спорът е основно относно материалната законосъобразност на заповедта и разпореденото с нея продължаване на принудителната административна мярка – принудително настаняване в СДНВЧ.

Съгласно разпоредбата на чл. 44, ал. 5 от ЗЧРБ, когато съществуват пречки чужденецът да напусне незабавно страната или да влезе в друга страна и няма насрочени действия за предстоящото му извеждане, органът, издал заповедта за налагане на принудителната административна мярка, или директорът на дирекция „Миграция“ след преценка на индивидуалните обстоятелства и на опасността от укриване или на осуетяване на връщането по друг начин разпореждат със заповед по ред, определен с правилника за прилагане на закона, изпълнението заедно или поотделно на някоя от следните обезпечителни мерки: 1. чужденецът се задължава да се явява ежеседмично в териториалната структура на Министерството на вътрешните работи по местопребиваването си; 2. чужденецът внася лично или чрез трето лице парична гаранция в срок и в размер, определени с правилника за прилагане на закона; 3. чужденецът предава във временен залог валиден паспорт или друг документ за пътуване в чужбина, който получава обратно при изпълнение на връщането или експулсирането.

Според разпоредбата на чл. 44, ал. 6 от ЗЧРБ, в случаите, когато чужденецът, на когото е наложена принудителна административна мярка по чл. 39а, ал. 1, т. 2 и 3, възпрепятства изпълнението на заповедта или е налице опасност от укриване, органите по ал. 1 могат да издадат заповед за принудително настаняване на чужденеца в специален дом за временно настаняване на чужденци с цел организиране на връщането или експулсирането. Принудително настаняване се разпорежда и в случаите, когато чужденецът не изпълнява условията на наложените по ал. 5 обезпечителни мерки.

Разпоредбата на чл. 44, ал. 8 от ЗЧРБ предвижда, че настаняването продължава до отпадане на обстоятелствата по ал. 6, но не повече от 6 месеца. За наличието на основанията за принудително настаняване в специален дом се извършват ежемесечни служебни проверки от директора на дирекция "Миграция". По изключение, когато лицето отказва да съдейства на компетентните органи или има забавяне при получаване на необходимите документи за връщане или експулсиране към датата на изтичане на разрешения срок на принудителното настаняване по ал. 6, директорът на дирекция "Миграция" може да издаде заповед за продължаване на принудителното настаняване в специалния дом за срок не по-дълъг от допълнителни 12 месеца.

В случая предмет на оспорване е именно заповед за продължаване на принудителното

настаняване. Видно от текста на разпоредбата на алинея 8 на чл. 44 от ЗЧРБ, мярката се продължава в две хипотези - ако лицето отказва да съдейства на компетентните органи или има забавяне при получаване на необходимите документи за връщане или експулсиране. В случая административният орган е обосновал заповедта с липсата на съдействие от страна на жалбоподателя по отношение на компетентните органи. Наличието на посоченото основание трябва да се счита за безспорно предвид приложената към делото докладна записка с Рег. № 10545р – 9967 от 08.04.2026 г. Докладната записка е изготвена до Началника на Отдел СДВНЧ – Любимец комисар И. и е относно: Проведена беседа с чужденци, настанени в СДВНЧ – Любимец. В доклада е отразено, че с определени чужденци (между които и Р. Х. А., гражданка на С., [дата на раждане]) е проведена последваща беседа относно възможността за доброволно завръщане в страна на произход. На жалбоподателката Р. е разяснено, че може да се възползва от помощта за реинтеграция, предоставена от Агенция „Фронтекс“ за подпомагане на върналите се да се интегрират в своите общества. Помощта е както през първите дни след пристигането в страна на произход (помощ след пристигане – на обща стойност 615 евро на човек), така и дългосрочна помощ до 12 месеца (помощ след връщане – на обща стойност 2000 евро на човек). Примерите за предоставяне на помощ включват подкрепа за възстановяване, медицинска помощ, образование, помощ за изграждане на малък бизнес, парична помощ, събиране на семейство. Чуждите граждани са заявили, че не желаят тази форма на помощ, като това е била волята и на Р. А..

Р. А. не притежава документ за самоличност. По тази причина не може да се възползва от мярката „предава във временен залог валиден паспорт или друг документ за пътуване в чужбина, който получава обратно при изпълнение на връщането или експулсирането“.

На Р. А. са разяснени и възможностите да внесе лично или чрез трето лице парична гаранция в срок и в размер, определени с правилника за прилагане на закона, както и възможността български гражданин да му осигури жилище и финансова издръжка. Р. Х. А. не е изявила желание да се възползва от описаните ѝ алтернативни мерки.

Към делото като част от административната преписка е представена като доказателства Докладна записка от дата 01.07.2026 г. относно: Започване на административно производство по издаване на заповед за продължаване на принудителното настаняване на чужденец в СДВНЧ на основание чл. 44, ал. 8, изр. 3 – то от ЗЧРБ. И пред длъжностното лице, изготвило тази докладна записка, чуждата гражданка Р. е заявила, че не притежава паспорт, който да остави в залог. Няма парични средства, които да внесе като гаранция.

Нито един от тези официални документи не е оспорен в съдебното производство пред АССГ. Не са представени нови доказателства, които да очертават фактическа обстановка, различна от описаната в двете докладни записки.

Всичко посочено дотук води до извод, че Р. Х. А. не изразява желание нейната мярка да бъде заменена с друга. Освен това, описаното в тези доклади показва и очертава липсата на съдействие от страна на жалбоподателката относно посещение на Посолството на С. и предприемане на действия за изваждане на документ за самоличност. Административният орган чрез съответни длъжностни лица от администрацията към СДВНЧ е проявил активност по отношение на жалбоподателя. Провеждани са периодични и ритмични, отделни и общи срещи и интервюта с жалбоподателя в различни формати. Използвани са методите на информиране и убеждение. Независимо от положените усилия жалбоподателката Р. Х. А. отказва да съдейства пред компетентните органи за установяване на нейната самоличност за изпълнение на наложения ПАМ.

По делото, по повод на откритото съдебно заседание от дата 15.09.2026 г., е приложена молба от

Р. Х. А.. В молбата, преведена от Т. С. и изготвена във връзка с получена призовка, е посочено че тя не желае да се яви в откритото съдебно заседание.

Оспорената заповед не е издадена в нарушение на материалния закон. Разпоредбата на чл. 44, ал. 8 от ЗЧРБ възпроизвежда съдържанието на член 15, параграф 6 от Директива 2008/115 относно общите стандарти и процедури, приложими в държавите – членки (Директивата). И двете разпоредби допускат продължаване на срока на принудителното задържане над първоначално определения, при наличието на една от двете предпоставки: 1./ липса на съдействие от страна на чуждия гражданин или 2./ забавяне при получаване на необходимите документи за връщане. Но националната разпоредба не регламентира условието, което трябва да е налице, за да се преценят двете предпоставки, а именно – независимо от положените от компетентните органи разумни усилия да е вероятно операцията по извеждането да продължи по-дълго като причината за това е една от двете предпоставки. Националният законодател в чл. 44, ал. 8 от ЗЧРБ транспонира и изискването на член 15, параграф 4 от Директива 2008/115, в частта, с която се регламентира задължението за прекратяване на предварителното задържане, когато с оглед на конкретните обстоятелства по случая се установи, че вече не съществува разумна възможност по правни или технически причини за принудителното извеждане на чужденеца.

Във връзка с това според настоящия състав случаят попада в изключението на чл. 44, ал. 8 от ЗЧРБ. Заедно с това съдът намира, че органът е положил разумни усилия и все още съществува реална възможност за принудителното извеждане на Р. Х. А.. Тази възможност произтича от обстоятелството, че във всеки един момент Р. би могла да реши да съдейства на компетентните органи.

Наред с горното, съгласно решение на СЕС от 5 юни 2014 г., М., С-146/14 PPU, EU: С: 2014: 1320, „всяко решение относно продължаване на задържането на гражданин на трета страна и съответно относно наличието на фактическите обстоятелства, предвидени в член 15, параграф 6 от Директива 2008/115, трябва да бъде предшествано от нова проверка дали са налице материално правните условия, въз основа на които е постановено първоначалното задържане" – точка 61. Това изискване е във връзка с разпоредбата на член 15, параграф 4 от Директива 2008/115 в частта, в която регламентира, че когато стане ясно несъществуването на условията по пар. 1, задържането престава да бъде оправдано и лицето трябва да бъде освободено.

Горното налага преди да пристъпи към проверка на предпоставките за продължаване на срока на принудителното задържане съдът да провери съществува ли още 1./ опасност от укриване или 2./ гражданинът на третата страна избягва ли или възпрепятства ли процеса на извеждане, както и 3./ дали по отношение на него могат да се приложат други достатъчни, но по-леки мерки.

В случая, органът правилно с оглед на събраните доказателства, се е позовал на една от двете предпоставки, визирани в чл. 15, § 1 Директива 2008/115 – „опасност лицето да се укрие“. Легално определение на понятието „опасност от укриване“ е дадено в т. 7 от Директива 2008/115/ЕО - наличието в конкретен случай на основания, които са породени от обективни критерии, определени в законодателството, да се смята, че гражданин на трета страна, по отношение на когото са образувани процедури за връщане, може да се укрие. Според понятието, дадено в § 1, т. 4в от ДР на ЗЧРБ „опасност да се укрие чужденец, спрямо когото е наложена принудителна административна мярка по чл. 39а, т. 2 и 3" е налице, когато с оглед на фактическите данни може да се направи обосновано предположение, че същото лице ще се опита да се отклони от изпълнението на наложената мярка. Законодателят, без да е направил лимитативно изброяване, е посочил примерни факти и обстоятелства, които във всеки един конкретен случай, с оглед на доказателствата, могат да формират обосновано предположение, че по отношение на гражданина на третата страна е налице опасност от укриване. В случая, такава

опасност съществува с оглед установеното, че чужденецът не притежава документ за самоличност, отказва да попълни декларация за доброволно връщане и няма средства за издръжка.

При наличие на съгласието на чужденеца за доброволно връщане в родината му, няма да има пречки националните компетентни власти да му издадат документ за пътуване и да бъде организирано връщането му.

Приетите по делото доказателства, отказа да съдейства на компетентните органи и запитването за наличие на парични средства, обуславят извод, че по отношение на чужденеца не може да бъде приложена някоя от другите по-леки мерки, предвидени в чл. 44, ал. 5 ЗЧРБ, тъй като цялостното му поведение сочи, че е възможно да се укрие и да се опита да осуети изпълнението на заповедта. Такива мотиви са изложени и в предложението по оспорения акт. Съгласно разпоредбата на чл. 142, ал. 1 АПК съответствието на административния акт с материалния закон се преценява към момента на издаването му. Към посочения момент не е имало каквито и да било данни и доказателства, от които да се установи, че по отношение на чужденеца да могат да бъдат наложени други достатъчно ефективни, но по-леки мерки. В случая, правилно органът е приел, че чужденецът няма установен адрес на пребиваване в страната и няма доказани средства за издръжка. В съдебно производство не са представени доказателства за стабилни, редовни, предвидими и достатъчни средства, отговарящи на нормативно установения минимум. Лицето не е разполагало с валиден паспорт, който може да предаде в залог, както и финансови средства за парична гаранция. Няма данни жалбоподателят да е внесъл парична гаранция в срок и в размер, определен в Правилника за прилагане на ЗЧРБ, както и липсват доказателства за финансова издръжка, т. е. доказателства за възможност за прилагане на алтернативни мерки на задържането чрез замяната му с други такива съгласно чл. 44, ал. 5 ЗЧРБ.

Съгласно чл. 44, ал. 6 от ЗЧРБ, респ. чл. 15, § 1 от Директива 2008/115/ЕО, право на държавата е да задържи в специализиран център чужд гражданин, по отношение на който е образувана процедура по връщане, като са регламентирани и максималните срокове за подобно настаняване, съобразени с общностното право. Както се посочи, според разпоредбата на чл. 15 § 4 от Директива 2008/115/ЕО, когато стане ясно, че вече не съществува разумна възможност за извеждане по правни и други съображения или че вече не съществуват посочените в § 1 условия, задържането престава да бъде оправдано и засегнатото лице се освобождава незабавно. Поради това оспореният пред съда акт има действие до отпадане на пречките за изпълнение на заповедта за принудително отвеждане, тъй като съгласно чл. 44, ал. 8 ЗЧРБ настаняването продължава до отпадане на обстоятелствата по ал. 6, но не повече от 6 месеца. Въз основа на приетите по делото доказателства според настоящия съдебен състав съществува разумна възможност за принудителното извеждане на чужденеца, с оглед предприетите от дирекция „Миграция“ действия, както и не е изтекъл максималният срок за принудително настаняване, предвиден в чл. 44, ал. 8 ЗЧРБ.

В случая, не е налице противоречие на оспорената заповед и с целта на закона. Изложените факти, подкрепени от събраните по делото доказателства, представляват достатъчно обстоятелства, свързани с личността и поведението на жалбоподателя, обосноваващи продължаването на принудителното настаняване на същия в СДВНЧ, поради което обжалваната ПАМ се явява обоснована и пропорционална. Целта на ЗЧРБ е спазена при прилагане на установения от законодателя ред за влизане, пребиваване и напускане територията на РБ на чужденци /съответно на територията на държавите членки на ЕС след влизането в сила на решението на Съвета на Европейския съюз за пълното прилагане на разпоредбите на Ш. законодателство в Република България.

С оглед на всичко гореизложено оспорената заповед е законосъобразно издадена, а жалбата трябва да бъде отхвърлена като неоснователна и недоказана.

Воден от горното и на осн. чл. 172, ал. 2 АПК, Административен съд София - град, Първо отделение, 45 - ти състав:

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Р. Х. А., гражданка на С., [дата на раждане] , принудително настанена в СДВНЧ – Любимец, чрез адвокат Д. Г., САК, срещу Заповед № 5364з – 4840 / 09.07.2026 г. относно продължаване на принудителното настаняване на чужденец в специален дом за временно настаняване на чужденци при дирекция „Миграция“, връчена на дата 14.07.2026 г., като настаняването е считано от 16.07.2026 г. до отпадане на пречките по изпълнение на наложената мярка, но не по – късно от 03.01.2027 г.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред тричленен състав на Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.